

Vyškovský cedník 2018

**Sborník oceněných prací
literární soutěže pro děti,
mládež a dospělé Vyškova**

Vyhlašovatelé:

Knihovna Karla Dvořáčka

Klub přátel KKD

**Tři brány
komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci**

Obsah

Úvodní slovo předsedkyně poroty	5
Účastníci, motto, porota	6
Vyhodnocení soutěže	7
Tereza Ferzиковá – Smíš se jen ohlédnout	8
Tereza Špilarová – Na cestě životem	12
Klára Klocová – Keltský les	15
Lenka Hudcová – Jak jsem se ztratil	19
Lukáš Kytka – Někdo jiný	21
Lukáš Bozděch – Případ Pelikán	28

Literatura nebo též písemnictví je souhrn všech psaných textů, tj. všech existujících písemně zaznamenaných jazykových projevů lidstva. V užším slova smyslu se literaturou obvykle myslí literatura umělecká, krásná, beletrie. Je to jeden z druhů umění. Její svébytnost spočívá v tom, že pracuje s materiálem, který je výtvořem člověka, s jazykem. Spisovatel chce svým dílem zapůsobit na čtenáře. Podle teoretiků umění má literatura několik funkcí, poznávací, vyjadřovací, výchovnou, atd. Základní funkcí je však funkce estetická, která prostupuje i ostatními funkcemi literárního díla. Text se stává literárním dílem teprve tehdy, když čtenář vnímá určité uspořádání, kompozici a postupy tradičně přijímané jako literární. V případě prózy jde o uspořádání pomocí syžetového vyprávění. Syžet je způsob, jakým jsou v literárním díle uspořádány tematické složky, tj. děj, postavy, vypravěč, prostředí, roli hraje i žánrová specifikace.

Proč tento literárně teoretický úvod? Naše soutěž je literární soutěží. Pravda, vy, kteří ji obesíláte, nejste spisovatelé, ale děláte do světa literatury první kroky. Vytvořit literární dílo není lehká práce. Není to jako napsat pěknou slohovou práci, na kterou ve škole dostaneme jedničku. Je to mnohem víc. Vymyslet příběh, uspořádat jeho složky, vhodně charakterizovat hrdiny, gradovat děj, dovést ho k vrcholné pointě - to vše vyžaduje práci a čas. Protože k již napsanému se musíme vracet, hledat postup lepší, vyjadřovací prostředky výstižnější a přesvědčivější.

Každoročně se přesvědčujeme, že někteří z vás mají nakročeno správným směrem. Nenechejte se odradit tím, že Vaše dílo nebylo letos oceněno. Zkoušejte to znovu, protože umět se vyjádřit slovy tak, aby i jiní v tom nacházeli smysl a požitok, přece za námahu stojí.

Mgr. Libuše Procházková, předsedkyně odborné poroty

Účastníci soutěže:

Děti, mládež a dospělí z města Vyškova a Vyškovska v těchto kategoriích:

1. kategorie 11 – 14 let
2. kategorie 15 – 19 let
3. kategorie 20 a více let

Pro zařazení do jednotlivých kategorií je rozhodující věk dosažený v roce 2018.

Motto:

12. ročník Vyškovského cedníku byl obelán 31 pracemi. Čtyři práce nebyly do soutěže přijaty, protože autoři nedodrželi vyhlášená pravidla soutěže. Celkem se soutěže zúčastnilo 27 prací ve třech kategoriích. V každé z nich bylo určeno samostatné téma.

1. kategorie –   **Téma Na cestě**
                              hodnoceno 17 prací
2. kategorie –   **Téma Divný člověk**
                              hodnoceno 7 prací
3. kategorie –   **„Člověk těžko hledá slova, má-li opravdu co říci.“**
  Erich Maria Remarque
                              hodnoceny 2 práce

Hodnocení provedla porota ve složení:

Mgr. Libuše Procházková, předsedkyně poroty
Mgr. Sylva Cidlinská, zástupkyně vyhlášovatele
Mgr. Kateřina Foltánková
Tomáš Dorazil
Petr Muzikář

Výsledky soutěže

1. kategorie

- 1. místo: Tereza Ferzиковá – Smíš se jen ohlédnout
- 2. místo: Tereza Špilarová – Na cestě životem (zůstal mi jen ve vzpomínkách)
- 3. místo: Klára Klocová – Keltský les
Lenka Hudcová – Jak jsem se ztratil

2. kategorie

- 1. místo: neuděleno
- 2. místo: neuděleno
- 3. místo: Lukáš Kytka – Někdo jiný
- Čestné uznání: Kateřina Čechová – Dědictví

3. kategorie

- 1. místo: neuděleno
- 2. místo: neuděleno
- 3. místo: neuděleno
- Čestné uznání: Lukáš Bozděch – Případ Pelikán

Čestné uznání mimo kategorii: Eliška Režná – Zastávka na znamení

Smíš se jen ohlédnout

Tereza Ferziková

Mezi starými červenými kostkovanými závěsy pronikal úzký proužek měsíčního světla. Ten spolu se žlutým plamínkem dohořívající svíčky osvětloval nevelkou místnost, jejíž všechny stěny byly plné obrazů a fotografií. V jejím středu stál konferenční stůl a staříčké křeslo v barvě, která připomínala žluté vejce. Z rádia ve vedlejším pokoji potichu zněla uklidňující melodie vánočních koled doprovázená broukáním stařečka usazeného v křesle. Přes přivřená víčka si unavenýma očima prohlížel stěny místnosti odshora dolů zaplněné obrazy ve zdobných dřevěných rámech, černobílými fotografiemi, dětskými malůvkami, neumělými básničkami na linkovaných papírech, náhodnými momentkami a dopisy jen tak ledabyly nalepenými na volných místech mezi nimi.

Stařeček se zhluboka nadechl a zase vydechl, načež se s notným úsilím zvedl z pohodlí křesla a na vratkých nohou v chlupatých hnědých bačkorách zamířil k jedné ze stěn, k obrazu zimní krajiny. V ní se vyjímal velký starobylý dům se zasněženou střechou. V tomto domě kdysi žili jeho rodiče a starší sestra. V tomto domě se započala také jeho cesta. Hned vedle obrazu visela výrazně menší zažloutlá fotografie jeho matky s temnými kruhy pod očima, jak chová v náruči čerstvě narozeného chlapečka. V dolním rohu stálo datum 22. 12. 1931. Stařeček očima pomalu přejížděl z jedné fotografie na druhou. Každá z nich znamenala vzpomínku z jeho dlouhé životní pouti.

***

Vyrůstal spolu s rodiči a sestrou v tom překrásném velikém domě, kde na něj z každého kouta volalo dobrodružství. Když mu bylo sedm let, rodina se přestěhovala do malého bytu v nedalekém městě a on to velmi těžce nesl. Malý školák si naštěstí v novém místě našel nové kamarády. Stařeček pohládl palcem maličkou fotku šesti smějících se dětí, která byla pořízena na jeho oslavě osmých narozenin. Nedokázal uvěřit, že ten malý pihovatý chlapeček držící kolem ramen vyššího chlapce s kulatým obličejem a copaté děvčátko v květovaných šatech, býval kdysi on. Svě přátele ale neviděl od chvíle, kdy začali pomalu dospívat,

dokončili základní školní docházku a každého osud zavál jinam. Ládík, Anička, Jarda, Jozífek a Květa – když zašeptá jméno kteréhokoliv z nich, vidí své kamarády jasně před sebou. Patří už ale jen vzpomínce, možná nikdo z nich už není naživu.

Do jeho dospívání tvrdě zasáhla válka. Když odešel tatínek na frontu, musel takřka přes noc dospět a začít pracovat, aby v rodině zastoupil živitele rodiny.

Jednoho večera ho ale zastihla obrovská rána. Přesně si pamatoval ten hrozný okamžik, když vešel do maminciny ložnice. Tam našel matku i sestru v slzách a maminka mu ukázala list papíru. Věděl, co to znamená, ale odmítal si to připustit. Jeho tatínek, jeho milovaný tatínek už nežije.

Přestože starého muže trápila paměť, na ten strašný večer nikdy nezapomněl.

***

Dalších několik let si pamatoval jen díky fotografiím na stěně a obrazům, které malovala jeho sestra, která tehdy toužila stát se malířkou. Nebýt jich, už by dávno netušil, že maminku tehdy sužovala vážná nemoc a byla upoutána na lůžko, takže i na sestru dopadla povinnost živitelky. Musela se tedy vzdát svého snu, že bude malovat, její starostí teď bylo vydělat dost peněz, aby mohli zaplatit lékaře a další výdaje.

Po té dlouhé době téměř bez vzpomínek ale přišlo opět období, jehož většinu si stařeček v hlavě uchoval. Tehdy totiž potkal svou budoucí ženu, jejíž usměvavá tvář zdobila více než polovinu stěny. Dceru svých sousedů neviděl několik let, které strávila v penzionátní škole. Teď se vrátila vzdělaná a krásná slečna, chovala se vždy mile a přátelsky, byla trpělivá a klidná. Sama od sebe se nabídla na výpomoc jeho neustále slábnoucí mamince. Tehdy se do sebe zamilovali a brzy uzavřeli sňatek. Přestože se mamincin stav postupně zhoršoval, o rok později jí nadělili ještě jednu radost v podobě vnoučka.

Mladá rodina si začala hledat také nové bydlení. Našli si byt nedaleko toho starého, aby mohli maminku i sestru co nejčastěji navštěvovat. Tou dobou se ale

jeho vztahy se sestrou začaly pomalu kazit. Sestra v sobě držela zklamání, protože její malířské touhy zůstaly nevyplněny, a také smutek z toho, že ji v době mamčinny nemoci opustil snoubenec, který na ni nechtěl déle čekat. Ona nebyla připravená založit rodinu ve chvíli, kdy už bylo jisté, že se maminka neuzdraví, a chtěla být v jejích posledních chvílích s ní.

Jak ale synáček rostl, času pro příbuzné ubývalo, a tak se stalo, že za nimi chodili nejčastěji jednou do měsíce. Sestra se s každou další návštěvou chovala nepřijemněji. Vadilo jí, že se o maminku musela starat více méně sama a on ji pouze navštěvoval a pak se spokojeně vracel ke své ženě a dítěti. On je pokaždé opouštěl s bolavým srdcem a ve strachu, že maminku vidí naposledy...

Srdce ho bolelo, když pomyslel na maminku, ale sestřino chování vnímal nespravedlivě a chtěl si uchovat vzpomínky na sestřičku, která ho v dětství opatrovala a se kterou se měli tak rádi. Dědeček přešel k další stěně, kterou pokrývaly nejrůznější dětské obrázky, malůvky a fotografie jeho synáčka. Při pohledu na jeho štrapaté vrabčí hnízdo a rošťácká očka se neubráníl úsměvu. Byl ve všech ohledech skvělé dítě, možná i proto, že měli jen jeho.

Jediné, co rodinnou idylku na nějaký čas přerušilo, bylo úmrtí jeho drahé maminky. Jako by tato smutná událost nestačila, jeho sestra s ním po pohřbu přerušila veškerý kontakt a odstěhovala se neznámo kam.

Stařeček si prohlížel, jak na fotografiích jeho syn postupně rostl a sílil – a najednou měl i on sám vlastní rodinu. I vnoučata dospěla mrknutím oka, ale rodina se nemohla jen rozrůstat. Když ho opustila jeho milovaná žena, svět se mu rozsypal na kousky. Už nikdy je nestihl posbírat zpátky.

Když v bytě zůstal bez manželky, začal si připadat, jako by na světě byl už úplně sám. Rodina ho postupně přestala navštěvovat, poštou mu místo toho docházela jen přání k Vánocům či Velikonocům.

Některá z nich ještě ležela na kulatém konferenčním stolku. Stařeček se s nostalgií rozhlédl po zdech, jejichž příběhy právě dočetl a povzdychl si.

Najednou ucítil svíravou bolest u srdce. Vzpomínky někdy dovedou bolet! Se značným úsilím se posadil zpět do nažloutlého křesla a zhluboka se nadechl. Bolest ustala, ale dědeček cítil, že je na konci své cesty. Když si znovu prohlédl jednu stěnu po druhé, uvědomil si, že ačkoli ho zasáhlo několik bolestivých ran osudu, jeho život byl krásný a ničeho na něm nelitoval.

***

Stará žena s krátkými bílými vlasy stála před bytem, kterému se vyhýbala posledních šedesát let. Za ty roky se činžovní dům změnil k nepoznání, vše moderní a automatické... Ale jedny dveře zůstaly navlas stejné jako tehdy.

Zvoním. Zvoním podruhé, ale nikdo neotvírá. Vytahuji tedy klíč, který jsem za ta léta nepoužila ani jedenkrát. Snad nevyměnili zámek! Slyším zvuk odemykání zámku a usmívám se.

Je doma. Slyším tiché vánoční koledy znějící z rádia a vidím mihotavé světlo svíčky v bývalém obývacím pokoji.

Zablédnu křeslo, které měl již od své svatby. Teď však je mnohem vybledlejší. Všechny stěny jsou pokryté fotografiemi a obrazy. I mými obrazy.. Taková výstava vzpomínek, říkám si v duchu.

Potichu pozdravím, ale žádná odpověď se neozývá. Asi už neslyší stejně jako já. Postavím se před křeslo, abych mu pohlédla do tváře, a poznám, že spí.

Na vráscité tváři mu září blažený úsměv. Až se probudí, za všechno se omluvím, za ta léta odloučení a smutku.

Náhle mnou však projelo leknutí, když si uvědomím, že neslyším jeho dech.

Moje srdce se rozbušilo.

Z očí se mi vyřinuly slzy a já jsem bratra pevně objala. Jen jednou, naposledy. Přišla jsem pozdě. Už nikdy nedostanu příležitost se mu omluvit nebo s ním dokonce oslavit Vánoce. Dnes má

narozeniny a strávil je sám. Všechny ty roky, které jsme mohli strávit společně, jsem žila daleko a nikdy jsem ho nenavštívila ani mu nenapsala.

Pustila jsem ho z objetí a prohlédla si znovu jeho tvář. Jeho úsměv byl tak upřímný a tak šťastný...

Přestože jeho pout' tady už skončila, věřím, že právě teď je na cestě na nějaké lepší místo. A třeba už na nás všechny s tím svým vřelým úsměvem shlíží.

Na cestě životem (zůstal mi jen ve vzpomínkách)

Tereza Špilarová

Ano, tak to jsem já, velký, někdy lehce rozpustilý, ale i chvílemi velmi nešťastný pes. Hned vám budu vyprávět svůj příběh. Měl jsem totiž bratra, který se jmenoval Darcy. Zmizel mi ze života. Když jsem ho náhodou objevil, nepoznal jsem ho. Mohl jsem něco udělat, něco závratného učinit a mohli jsme být zase spolu. Po zbytek svého života budu myslet na jedno nešťastné zaváhání. Budu vám tedy o tom vyprávět. A mimochodem – jmenuji se Daffy.

Náš příběh začal v okrajové špinavé uličce jednoho velkoměsta. Pamatuji si na velkou smrdutou nádobu, do které lidé vyhazovali takové černé pytle. Ani nevím, jak jsem se sem dostal. První okamžiky jsem věnoval tomu, abych poznal svou rodinu – bratra Darcyho a maminku. Jména a obojky se jmény nám věnoval jeden nečekaně laskavý obyvatel domu přes ulici. Jmenoval se Filip a miloval zvířata. Správcová domu měla alergii na chlupy. Vždy strašně vyváděla, když si tam Filip snažil přinést nějaké zvíře. Bral nás i ke svému známému veterináři. Ten nám vždy po prohlídce daroval pytel moc dobrých granulí. Život na ulici takto nemohl dále pokračovat. Když jsme s Darcym trochu povyroستli ve statné hlídací „čoklíky“, maminka nás chtěla odvést z města pryč. Prála nám lepší život. Přitížilo se jí, a tak nás poslala samotné. Bylo nám to oběma velmi líto, jelikož jsme maminku

z celého srdíčka milovali. Slíbili jsme si, že my dva s Darcym se nikdy neopustíme a budeme pořád spolu. Možná proto nám Filip nechal na obojky vyrazit jméno a nápis: Jeden ze dvou.

Šli jsme několik dní sami cestou necestou, polem nepolem, lesem nelesem, vesnicí nevesnicí, až jsme dorazili k jinému městu.

Přišli jsme tam v podvečer. Už se stmívalo a nás napadlo schovat se pod velkou lípu v městském parku. Brzy ráno jsme se vydali do města číhat před uzenářství. Opravdu jsme tu potkali velmi milého prodavače, který nám dal kus salámu ze včerejška. Prošli jsme si náměstí a bratr dostal takovou žízeň, že se vydal k místní kašně. Mně se ale nechtělo, tak jsem zůstal u radnice. Prošla kolem mě skupinka turistů ze vzdálených zemí, několik dětí se školními batohy a jeden starší pár, který si mě tak opatrně prohlížel. Následovně se vrátil s kouskem syrového masa od řezníka. Dobrota krásně voněla, proto jsem neodolal a vrhl se na ni. Nedal jsem ovšem pozor a už jsem byl v náručí usměvavé paní. „No, Aloisku, podívej, to je ale krásný pejsek. Přece ho tady jen tak nenecháme sedět a žebrat,“ řekla svému manželovi. „Vždyť je celý špinavý. Hele, má i obojek. Daffy, to je ale pěkné jméno,“ usmíval se na mě. Já jsem jen bezmocně těkal pohledem po páru. Ale co Darcy? Přece ho tady nemůžeme nechat! Vší silou jsem se snažil vytrhnout z jejího sevření, ale bylo příliš pevné. Začal jsem kňučet. Ale bylo pozdě. Nakládali mě do auta a já jsem bezmocně sledoval nic netušícího Darcyho, jak chlemtá vodu u kašny.

V příštích dnech jsem ležel na jejich zahradě a vzpomínal na Darcyho. Co asi dělá? Kam šel? Viděl je, jak mě odnášejí? Noví páníčkové byli hodní. Zřejmě měli několik zkušeností se zvířaty, protože poznali, že mě něco tíží. Vzali mě k veterináři, ale ten nic nenašel. Možná, kdyby mne vzal na rentgen, viděl by moje zlomené srdíčko. Mojí paní to nedalo spát, až si jednoho dne všimla nápisu na obojku: „Jeden ze dvou.“ Zavolala si k sobě mého páníčka, ale ten jen odvětil: „Je to možné, že má sourozence. Bůhví, kde je mu konec.“ Takto tedy skončila debata o mé náladě, ale já byl stejně pořád smutný. Uběhl jeden den, dva dny, tři dny a já jsem měl před očima pouze Darcyho obličej. Tak moc mi chyběl. Uběhly čtyři dny, pět dnů, až z toho byl celý týden. Zdálo se mi to jako nekonečno. Další den mě však čekalo jedno neuvěřitelné překvapení.

Jako obvykle jsem si šel lehnout na zahradu, když vtom se něco zablýsklo u plotu. Normálně bych tomu nevěnoval žádnou pozornost, ale vzhledem k tomu, že kousek od toho místa mám svůj plácek na ležení, šouravým krokem jsem se vydal obhlédnout situaci.

Čekám nějaké sklíčko nebo minci, ale to, co objevím u plotu, je pro mě šok. V prachové cestě se skrývá přívěšek ve tvaru kosti a co víc, je na něm nápis Darcy. V tu chvíli se mi zatočí hlava, neudržím rovnováhu a žuchnu sebou do trávy jako do peřiny. Když opět nabudu vědomí a spojím si všechno dohromady, vstanu. Začínám poskakovat kolem plotu a snažím se přes něj dostat. No, co vám budu povídat.

Vzhledem k tomu, že mám asi čtyřicet centimetrů v kohoutku a plot je vysoký metr a půl, tak jsem ho nepřeskočil. Rozhodl jsem se tedy, že ho aspoň přehryžu, když je to obyčejné pletivo. Za chvíli jsem stál nad přívěškem a opatrně ho očíhával. Byl to on, byl to přívěšek mého bratra, který nám daroval Filip. Nemohl jsem dýchat, nemohl jsem se pohnout, byl jsem šťastný a zároveň jsem měl obavy, kde je Darcymu konec. Nemohu tady přece jen tak sedět a čekat, že přijde sám. Musím ho jít hledat, nebo ho ztratím navždy. Páničci na mě byli hodní, ale já musím najít Darcyho. Nečekám tedy, беру přívěšek a upaluji po jeho stopě k lesu.

Les to byl hezký, prosvětlený sluníčkem a já jsem stále běžel po cestičce do kopečka. Myšlenky, proč a hlavně jak se Darcy dostal k našemu domu, nešly z hlavy dostat. Jestli běžel za autem nebo jestli šel podle pachu? Těžko říct, ale bylo jasné, že to není jen nějaká náhoda. Nechal mi tam přívěšek schválně, nebo si ho jen omylem strhl? Otázek bylo víc a víc, ale odpověď žádná. Celé dopoledne mi zabralo, než jsem se konečně dostal z toho lesa. V poledne jsem stál na kraji rozpáleného pole. A protože se mi nechtělo prodírat se řepkou, zvolil jsem si ještě rozpálenější prašnou cestičku. Jé, tam bylo ale vedro! Později se zatáhlo a rozpršelo se. Začal jsem poskakovat po mokré louce, bláto se mi lepilo do drápků a já jsem byl promoklý na kost. Ještě k tomu začalo i burácení hromů a litaly blesky, takže jsem byl rád, když jsem dorazil k lesu. V podvečer jsem se schoulil do klubíčka pod keř a v mžiku usnul. Začínal jsem pocítovat známky hladu, a proto, i když nerad, jsem se vydal zpátky.

Už to bylo rok a půl, co Darcy zmizel. Slavil jsem zrovna svoje druhé narozeniny. Páníček mi oznámil, že pojedeme na veterinu, na preventivní prohlídku. Dorazili jsme na mé méně oblíbené místo. Jediné, na co jsem se těšil, bylo to, že poznám nové kamarády v čekárně. Tam se objevil podobně vyhlížející pes jako já. Měl jsem takový pocit, že ho odněkud znám. Byl ale více vyhublý a měl obvázanou tlapku. Darcy to být nemohl, protože neměl svou skvrnu na levém stehně. Hodil jsem nad tím hlavou a čekal, až na nás přijde řada. Dostal jsem nepříjemnou injekci, ale prohlídka nebyla tak hrozná, jak jsem myslel. Pak se ten podivný pes zvedl a já si ho mohl prohlédnout celého. Byl to on! Jak jsem velký, tak jsem hloupý. Tu skvrnu měl přece na pravé straně!

Nechtěl jsem odejít, ale co mi zbývalo. Zřejmě ho už nikdy neuvidím. Aspoň vím, že má svého pánička a snad je i trochu šťastný. Nikdy jsem na něj nezapomněl a budu ho mít navždy ve svých vzpomínkách.

Keltský les

Klára Klocová

Také se vám jistě stalo, že začal překrásný den, ale vy jste si byli jistí, že dopadne špatně. I můj den takhle začal, klidně a pokojně. Ach, kdybych věděla, že se to takhle pokazí, snad bych ani nevylezla z postele. Ale to už předbíhám...

Ráno mi zazvonil budík o půl páté a domem se rozezněla moje nejmilejší písnička.

Ze sna jsem se probouzela pomalu a malátně. Zdálo se mi, že jsem vysoký dub uprostřed hlubokého lesa. Cítila jsem vánek na tváři, sluneční světlo skrz své listy a vláhu v půdě kolem. Ten sen byl tak krásný a pokojný, že se mi nechtělo vrátit se do přítomnosti.

Budík vyzváněl stále hlasitěji. Měla jsem sto chutí ten pitomý krám hodit z okna. Pak mi ale došlo, proč tak vyzvánění a proč bych ho měla rychle vypnout, než se

objeví mamka. Dnes byl totiž den, kdy jsem se měla s přáteli vydat do blízkých hlubokých lesů.

Naším prvotním plánem bylo navštívit nedalekou Amatérskou jeskyni, kterou bychom prošli jen se svými baterkami. Ale tenhle nápad padl, jakmile se moje kamarádka Anna dozvěděla, že bychom tam šli bez průvodce. A tak jsem navrhla návštěvu prastarého keltského obětiště uprostřed dubového lesa.

S tím jsme nakonec všichni souhlasili. Už zbýval jen jediný problém: rodiče. Kdybych mamce řekla, že chci jet jen s přáteli do hlubokých lesů, navíc s keltským obětištěm, asi by ji trefilo.

A tak se teď, jako nějaký tajný agent, plížím zatím tichým domem.

Mým jediným štěstím je, že náš dům se nachází na nejnudnější ulici vůbec, takže si nikdo nevšiml šestnáctileté dívky vybíhající ze dveří domu, vyzbrojené malým batohem, kloboukem a velkým zpožděním.

„Anna mě zabije. Zabije mě a pak seřve Kolina, že je to jeho vina,“ mumlala jsem si pro sebe, zatímco jsme se řítily ulicí směrem k vlakovému nádraží.

Na nádraží jsem doběhla za minutu pět, uříčená, zpocená a totálně ve stresu, že mi ujel vlak. Zoufale jsem v davu hledala své dva přátele, hlavně jsem pátrala po Kolinově rozježené kšticí, díky které byl prakticky nepřehlédnutelný.

Konečně jsme v davu spatřila onu bujnou kšticí a hned poté uslyšela Kolinovo radostné zahalekání. Radostně jsme se k němu rozběhla, na tváři široký úsměv. „Koline, strašně ráda tě vidím. Já... já zaspala a ...“ V té chvíli jsem si všimla Anny. Na její dokonalé tváři se zračil podrážděný výraz.

„Kdes byla?! Málem nám to ujelo!“ Nechápala jsem, co ji tak rozlítlo, ale rozhodla jsem se nechat to být.

„Hola, mé dámy. Jestli si nepohneme, tak nám to vážně ujede,“ řekl Kolin.

„Ty mě nepoučuj!“ zaječela na něj Anna, otočila se na patě a odkráčela směrem k vlaku.

Cesta byla až nezdravě dlouhá. Vlak byl poloprázdný, o to víc se ale rozléhaly nazlobené hlasy mých přátel, kteří se spolu stále hádali. Já jsem se jen dívala z okna a v duchu toužila vrátit se do snu.

Když jsme konečně dorazili k lesu, byla jsme na pokraji šílenství. Anna a Kolin se stále hádali a mně přišel tenhle den až nezdravě dlouhý.

Cesta mířila rovnou do středu lesa, stoupala a klesala, klikatila se kolem stromových velikánů. Jediné, co kazilo tu krásu, byli moji přátelé, neustále se hádající a ničící ten úžasný klid. Měla jsme chuť na ně zakřičet, aby byli zticha, ale nemohla jsem najít hlas.

Moje nálada pomalu, ale jistě klesala pod bod mrazu. Pomalu jsem se ploužila za nimi a hlavou mi běžela jediná myšlenka: chci pryč, chci pryč, chci pryč ...

Aniž bych si to uvědomila, zastavila jsem se. Hlava mě bolela a toužila pouze po jediném: spát, spát a vrátit se do snu.

Hlasy mých přátel se vzdalovaly. A já byla konečně sama. Sama mezi posvátnými duby keltských druidů.

Konečně jsem si mohla vychutnat to ticho. Pomalu a zhluboka jsem se nadechla a cítila, jak veškerý stres a bolest odplouvá. Posadila jsme se pod největší z dubů a vychutnávala si tu samotu.

Nevím, jak dlouho jsem seděla pod posvátným dubem, ale když jsem otevřela oči, byla tma.

Tělem mi projela vlna hrůzy a paniky. Klid lesa se vytratil, stromy, které byly tak přátelské, se změnily v děsivé stvůry. Přes klenbu stromů dopadal jen malý proužek světla, neposkytující žádnou ochranu proti stínům.

V takových chvílích většina lidí začne panikařit, ale pak se uklidní a něco vymyslí. Já ne, nejsem jako ostatní. Když jsem byla malá, dostávala jsem záchvaty paniky. V těch chvílích jsem se jen stočila do klubíčka a začala vzlykat. Chodila jsem

k psychiatrovi a postupně jsem se toho zbavila. Teď se to ale vrátilo v plné síle, panika mě sevřela jako svěřací kazajka a já se zhroutila na zem.

Les se kolem mě uzavíral, stejně jako v těch děsivých snech, ze kterých se probudíte těsně před tím, než se vám něco stane. Les ke mně natahoval své děsivé spáry a měsíční světlo vykreslovalo pohyblivé stíny. Stíny druidů, kteří tu kdysi žili a prováděli své hrůzné rituály. Slyšela jsem jejich hlasy, ty strašlivé šepoty, které se plížily ke mně.

Vyskočila jsme na nohy, celá roztřesená a dala se do běhu. Zmateně jsem narážela do stromů, prodírala se houštinami, zakopávala o kořeny, ale běžela stále dál a dál, nevnímajíc kam. Větve, které ze mě rvaly šaty, mi připadaly jako chtivé ruce keltských druidů připravené mě obětovat. Neohlížela jsem se, nedívala jsem se pod sebe ani kolem. Prostě jsem jen běžela a běžela.

Pak náhle zem pod mýma nohama zmizela a já padala dolů, dolů, dolů...

Když jsme se probírala, někdo mi do očí svítil baterkou. Kolem to šumělo hlasy a nad hlavou mi cosi pípalo. „Neboj se, už jsi v bezpečí.“ „Nemusíš mít strach.“ Každý hlas něco říkal, ale já je nechtěla slyšet. Nechtěla jsem vědět, kde jsem ani proč tu jsem. Nechtěla jsme slyšet ten šepot, cítit tu paniku, která mi svírala hrud'

Už nikdy. Nikdy.

Hlasy na mě stále mluvily, ale já je neslyšela. Tehdy ani nikdy později.

Byla jsme zpět na prosluněné mýtině. Mé kořeny, listy, kmen, to vše přetévalo životem a radostí.

Byla jsem velký, starý dub. Dub, který tu stál, stojí a ještě spoustu let stát bude.

Budu tu stát tak dlouho, dokud lidé budou věřit ve sny.

Jak jsem se ztratil

Lenka Hudcová

Nemám rád nakupování, ale mé rodiče prostě nakupovat baví, a tak snad v nákupních centrech strávím půlku svého života.

Opět jsme šli nakupovat.

„Co je ti, Petře? Proč jsi zase naštvaný?“ zeptala se máma.

„Víš, že mě nakupování nebaví, mami,“ zamračil jsem se.

„No tak zůstaň tady,“ ukázala na dětský koutek, „a počkej tady na nás.“ S tím jsem souhlasil. Bylo mi sice už osm, ale lepší než to nakupování.

V dětském koutku byla už po chvíli nuda. Bolela mě hlava z toho, jak jsem musel poslouchat řev ostatních malých dětí. A tak jsem se rozhodl z koutku utéct, najít rodiče a zkusit je přemluvit, abychom jeli domů. Počkal jsem, až ta paní, co nás hlídala, bude přijímat nové děti - nechá otevřené dveře a mě si nebude všímat, proklouznul jsem barevnými dveřmi ven a vydal se dolů po schodech do oddělení s nábytkem. Rodiče říkali něco o nové kuchyni, možná by mohli být tady.

Měl jsem pocit, že jsem někde uslyšel mámin hlas. Přicházelo to z pootevřených dveří s nápisem „SKLAD KUCHYŇÍ“. Asi jsem to našel. Vešel jsem dovnitř. Vzadu v místnosti jen pár světel osvětlovalo hromady malých i velkých krabic. „Mami?“ zavolal jsem, ale odpovědi se mi zpátky nedostalo. Udělal jsem pár kroků vpřed do místnosti a znovu se zeptal: „Mami? Jsi tady?“ Nic. Nikdo mi neodpověděl. Vydal jsem se tedy do osvětlené části místnosti. Rozhlédl jsem se okolo sebe, ale kromě krabic a dalších dveří tam nic jiného nebylo. Chtěl jsem se vrátit, ale najednou mi neosvětlená část místnosti přišla taková děsivá, temná a celkově nepřátelská.

Stiskl jsem kliku a dveře se se zavrznáním otevřely. V tu chvíli se za mnou zjevil stín. Cosi řekl a pomalu se ke mně začal přibližovat. Vypadal jako chobotnice, jejíchž dvacet chapadel svírá nože, pistole a všelijaké děsivé věci. Měl jsem takový strach, že jsem nebyl schopný se otočit. A potom mě to napadlo. Rozběhl jsem se

plnou rychlostí do pootevřených dveří. Rázem jsem spadl do naprosté tmy. Zrůda se za mnou rozběhla.

Au!“ zaskučel jsem. O něco jsem zakopl. Schod. Za mnou se ozval divný zvuk. Potom následoval našťvaný výkřik: „Zpropadený dveře!“

Její nechutný chraptivý hlas mě donutil vstát ze země. V záchvatu paniky jsem vylezl na ten schod, o který jsem předtím zakopnul. Potom jsem nahmatal další schod. A další. Nakonec i zábradlí. Lezl jsem po schodech nahoru. Obluda se držela tak metr za mnou. Někdy se mi i natáhla po noze a pokusila se mě stáhnout dolů ze schodů, ale našťestí se jí to nedařilo.

Uviděl jsem před sebou proužek světla. Překonal jsem ještě pár schodů a pak hlavou narazil do dřevěného poklopu. Otevřel jsem ho a snažil jsem se jím prolézt ven. Obluda se mi ale náhle natáhla po noze a podařilo se jí mě pevně chytit za lýtko. Začal jsem do ní druhou nohou kopat. Trhal jsem sebou a snažil se vymanit z jejího sevření. Asi po dvanáctém úderu, který obluda schytala od mé tvrdé podrážky, mě s divnými zvuky pustila. Následovaly výkřiky a rány, asi jak padala dolů ze schodů.

Prolezl jsem dírou a ocitl se u regálů s žárovkami. Tam jsem spatřil mámu. Přiběhl jsem k ní, objal ji a začal povídat, co se mi stalo. Rodiče mi to samozřejmě nevěřili. Byli našťvaní, že nejsem v koutku a že se sám toulám po obchodním centru, kde se mi něco může stát. A stejně to nemělo smysl: Rodiče mě do koutku na zbytek dne vrátili a navíc mě tam hlídala jakási paní, která se pořád na všechny mračila. Když přijímala nové děti, její chraptivý hlas nešel přeslechnout. Hned jsem si pomyslel, že je to ta obluda.

Někdo jiný

Lukáš Kytka

Před mnoha stovkami zim

„Žili jsme po staletí pokojně a v míru. Pak ale pekla otevřela svůj hrůzostrašný chřtán, aby na světlo světa vypustila ty obludné bestie. Zergové, tak jsme jim začali říkat, zatímco oni požírali naše ženy, děti, plenili celé vesnice a města. Než jsme se dokázali z náhlých útoků vzpamatovat, bylo už příliš pozdě. Zbyla nás jen hrstka. Staří, falešní bohové nás opustili. Slyšte však, já pravím: nový jediný skutečný Bůh nás spasí. Jako jediný se mně samotnému zjevil, když ostatní nás nechali na pospas krvelačným zergům, on se nás ujme. Bůh z moře. My vyslyšeli jeho nabídku, my se mu poddáme za obět', my se zbavíme souše, daru bohů minulých, a přijmeme dar jeho - moře. Budeme žít jeho zákony a uctívat je, mí bratři a sestry, necht' je širý oceán našim domovem, bez všech nepřátel. Kajme se před naším jediným Bohem. Kajme se, neboť mu vděčíme za vše! Nyní osídleme naše nové domovy a už se nikdy nevracejme!" při dokončení slov proroka propukl dav v ohromující jáсот. Stovky lidí se přes nekonečnou lávku hrnuly na jakési provizorní město plovoucí na hladině. Mnozí byli z lávky shození, mnozí utonuli. To vše ale pro dobrou věc - pro vyslyšení volání Pána...

(úryvek ze Svědectví moře, posvátné knihy moudrých)

-583 zim

Gardion chvátal skrz rušné ulice. Nemocnice je na vedlejší palubě. On to ale musí stihnout. Prostě musí! Mezi dvěma palubami je zvednutý most. Svítí červená. Proč ta vězeňská loď nemůže být rychlejší?! Pomalu proplouvá vodou oddělující obě mola. Skrz mříže civí vězňové a chudobná lůza. Jsou odváženi do dolů na pevninu, aby tam odpracovali svoje hříchy a dobré občany zásobovali nerosty. Přesně jak Boží zákon káže.

Když je konečně volný prostor, most se začne líně sklápět, čímž umožní průchod na další plovoucí plošinu. Zelené světlo vystřídá červenou. Muž se opět rozběhne.

Starodávné ulice vystřídaly moderní prosklené budovy s vysokými mrakodrapy tyčícími se nade vše okolo. Nade vše kromě Věže Moře samozřejmě. Nic nemůže být přece vyšší než ona.

Jeden z prosklených věžáků se pyšní obrovským betonovým trojzubcem - chrám a nemocnice zároveň. Zde lidé prosí o smilování Boha a následné uzdravení se. Gardion měl ale na místě mnohem veselejší poslání. Přiběhl právě včas ke své ženě. Nezbývá mnoho času a jeho syn konečně spatří svět.

„At' se jmenuje Glur - po tvém otci,” nakonec vysloví své přání novopečená matka. “M-můžu si ho pochovat?”
„No jis...,” už mu předávala syna.

„Jen malý moment,” usmívá se doktor. Zavazováním roušky dle Božího zákona zakrývá novorozencova ústa, „přece nechceme urazit Boha.”

„Samozřejmě,” zazní přitakání z úst obou rodičů. Možná protože nechtějí být potrestáni božskou silou, možná protože nechtějí být potrestáni silou lidskou. Nakonec trestu unikli jen o fous, když takovou dobu neměli žádného potomka.

-577 zim

„Paní Gorgonolová, tak k věci,” přes roušku se usmála po úvodních, vzájemných komplimentech učitelka a mnich v jedné osobě, “jak jste asi pochopila, nevyžádala jsem si vaši přítomnost jen tak. Můj čas je vzácný,” původní náznak úsměvu, spíš úšklebek, rychle zmizel. I kdyby ne, dával by jasně najevo ve vzduchu páchnoucí pohrdání. „No, já jsem popravdě vždy nějak tušila, že Glur nepochází z nějaké kdo ví jak dobré rodiny, že ano,” její odpor již snad nešel přehlédnout, „ale tohle je opravdu vrchol... podívejte se sama,” supěla, když podávala tichému protějšku nějaké papíry, „kresby vašeho syna. Můžete být ráda, že nebyl vyloučen, nebo ba co víc - i vyhoštěn s celou vaší rodinou. Pro tentokrát vystačil trest, jehož splnění jsem osobně zaručila,” upravila si koženou rukavici. „Proto měl včera ty rány,” podívala se matka na obrázky postav s širokými úsměvy bez povinně zakrytých úst, „děkuji, moc děkuji.”

„Paní domu se ráčila navrátit,” ztěžka zvolala otrokyně. Byla poslední, která rodině Gorgonolových zbyla. Podle pastora si nezasloužili víc kvůli době, co jim trvalo zplodit syna - každá slušná rodina již měla nejméně dvě děti, když oni ještě žádné. Navíc teď mají jen jedno. Můžou být rádi za toleranci takové neschopnosti! Po posledním incidentu ve škole se služebné stejně musí dobrovolně vzdát.

Když přišla za synem do pokoje, objevila malého chlapce, s dlouhými černými vlasy, hrát si na koberci. Bouchal o sebe dřevěnými hračkami vojáčků. Když ji svými modrými očima, jež při příchodu mámy zazářily, spatřil, rozběhl se pro objetí. Žena vracejíc se ze školky však nemohla takovou drzost vůči vši svatosti strpět. Pohlavek střídal pohlavek, až mu málem rouška upadla - však si to zaslouží, říkala si.

-576 zim

„Mamka má narozký, mamka má narozký,” oznamuje všem zúčastněným pobíhající klučina, kdyby to náhodou nevěděli. Má pravdu - hochova matka právě dosáhla věku -35 zim.

Rituál odevzdávání darů Bohovi je v plném průběhu, když chlapec zatahá ženu za sukni: „A co se stane, až budeš mít jednu zimu maminko?” “Půjdu do nebe, Glure,” v ruce svírá ostří nože.

„A co až jednu zimu bude mít svět?”

„To půjdou do nebe všichni,” usmála se matka, načež si uřízla ucho. Je v polovině života - musí odevzdat kus sebe Moři.

-575 zim

Všichni už byli usazeni ve školních lavicích a většinou se i těšili na svůj první školní den. Po plné třídě znělo štěbetání a smích. Glur byl jako obvykle potichu. S nikým se nebavil, a tak jen čekal na příchod vyučujícího.

Konečně přichází do třídy postarší žena. Představuje se jako učitelka třídy. Má zlost, když ji někdo vyrušuje mluvením a posílá ho do rohu. „Já nekázeň

nestrpím,” oznamuje dětem. Potom také, že se dnes naučí správně malovat lidskou postavu přesně podle pokynů, poněvadž prý už nejsou v nějaké školce, ale ve škole a tady se netrpí žádná nekázeň a všechno má svůj pevně daný postup.

Žáci asi souhlasili, protože se jejich pastelky jaly zaznamenání příkazů ženy na papír.

-566 zim

Nakonec vzdělávání nebylo pro Glura tak hrozné. Stačí navenek dělat, co mi říkají, a vevnitř si myslet svoje, často se uklidňoval. Dokonce si za školní léta našel pár kamarádů, spolužáků, kteří s ním byli ochotni trávit svůj čas. Jejich konverzace však byly značně jednostranné - kluci mluvili, on poslouchal. Jemu to však vyhovovalo. Nejen že na sebe neupozorňoval svými podivnými názory a nemusel se namáhat s jejich obhajobou, ale ani nebudil dojem toho asociálního podivína mimo kolektiv. Prostě si zase myslel své a nechal mluvit jiné.

Ale není to snadné takový život, jako by se v jeho nitru hromadily kameny, jež musel tahat dál s sebou. A každý den přibyl kámen nový. S takovou zátěží se těžko předstírá lehkost v podobě dobré nálady nebo pozitivního myšlení. Každým dnem bylo těžší a těžší snášet svět okolo. Doma se ho ptají: „Je ti něco?“ „Ne, mami. Nic, tati.” On to zatím snáší. Vše má ale své hranice, a to i Glurova trpělivost - kameny se měly rozsypat.

Výtvarná výchova je vždycky nuda. Pořád jen kopírování již hotových výkresů. Hlavně dodržovat algoritmus - ostatně jako v každém jiném předmětu. „Ale paní profesorko, jaký to má smysl?” už nevydržel mlčet, když se marně snažil najít důvod zadání. „Zkusíme si abstraktní malbu svých myšlenek, následujte mé pokyny, aby výsledný obraz vypadal co nejvíce jako tento originál,” byla slova, která Glurova mysl nedokázala strávit. „Proč si myslíš, že v jazyce opisujete neustále spisy svatých, proč se učíte nazpaměť v matematice počty? Ze stejného důvodu tady malujeme,” neváhala potupit tak hloupé poznámky. Měla dobrou náladu - pro tentokrát to ponechá jen tak.

Na společenské vědy se vždy Glur těšil. Nejenže mu předmět připadal zajímavý, ale i kantor, jenž měl za úkol vzdělání dětí v tomhle směru, byl hochův oblíbený. Jako vlastně jediný z celého učitelského sboru. Možná měl i Glura rád (myslel si Glur) - také jako jediný z celého učitelského sboru.

„Proč nejdeme na souš, když už máme technologie na překonání zergů, profesore?“ „Pochybujete snad o vůli boží, Glure?!“ rozběsnil se vyučující.
„T-to ne, pane.“

„Do kouta! Píši si u vás puntík! A to jsem vás měl za obstojného studenta.“ Jedovatí hadi se mu rojili na jazyku, ale mlčel. Dobře ví, co by pro jeho rodinu znamenalo, kdyby jeho chování bylo posouzeno za rouhání.

„Ale, pane profesore,“ nikdo nečekal dívčí hlas ozývající se z druhé strany učebny, „proč to tak je?“ V prošedivělem muži to vřelo: „Fluro?! Ihned do kouta, oba! Vypadá to, že někdo se někomu jinému tady líbí... no podívejme... co je to tu za páreček,“ musel si nějak vybit svůj vztek. Obzvláště po tomhle výstupu by nikdo z osazenstva nečekal, jak je vlastně blízko pravdě.

Scházeli se na jednom z odlehlých mol. Nikdo je zde nerušil. Vládl tady klid a ticho přerušované jen vlnkami omývajícími dřevěný břeh. Ten byl porostlý mechem a trávou, čímž tvořil pohodlné prostředí pro delší odpočinek. Pokud byli obzvláště pozorní, někdy slyšeli i pohádkový zpěv velryb.

Pozorovali hvězdy, jak to často s oblibou dělávali. Glur opřený o strom, Flura opřená o něj taky v pololeže. „Ty jsi z jiné planety Glu, anebo aspoň doby,“ zní z její usměvavé tváře, „ale mně se to líbí, abys věděl.“ „To je dobře, jsem totiž z Marsu,“ oběma smích probudil rouškou zastíněné líce.

„Budeme spolu navěky.“ „Minimálně,“ objal ji Glur.

Takhle se potkávali snad rok. Jednou zase seděli u jejich stromu. Bylo jim spolu zase skvěle. Dotek střídal dotek, oděv z nich rychle mizel. Glur si něco neuvědomil. V zápalu zavinil vzájemné střetnutí rtů. Oba toho navždy litovali.

“Už tě nikdy nechci vidět!” byla poslední slova, jež slyšel z jejích úst. Sám zůstal utěšován zpěvem velryb a hvězd na obloze.

-565 zim

Jako první prezident stanul na pevnině, dříve určené jen pro vyvrhele a trestance. Masy ho následovaly - jako mravenci. Konečně byl zase št'asten - měl proč. Úsilí a strasti, které ho doprovázely po celý život, nevyšly vniveč. Povedlo se mu to. Pohlíží dolů na davy lidí, jež nadšeně vyvolávají jeho jméno. On to ale nedělal pro slávu. Cítil povinnost se zbavit nesmyslů vytvořených společností postavenou na prastarých pověrách a mýtech. Tak sám promluvil ve své řeči. Crrrrrrr.

Cukl sebou. Probouzí se. Zase ten sen! Hurá do školy.

Sen zůstal v Glurově hlavě celý den. K pocitům z něj pramenících tentokrát nepatřila úzkost a beznaděj, ale právě naopak. Cítil naději, odhodlání něco změnit a taky víru - pocit, že i jeden jediný člověk dokáže něco změnit. Jen když přesvědčí ostatní, aby ho následovali.

Ještě před hodinou hledá spolužáka, kterému docela důvěřuje. Dokonce má pocit, že může mít i podobný názor v jistých ohledech. Bez uvážení zahajuje svůj výklad na téma zvrhlé společnosti. Z jednoho posluchače vznikají dva a kroužek přívrženců se rozšiřuje. Vášnivý výklad plný gest a odhodlání láká více a více žáků. Pohlcený sám do sebe situaci ani nevnímá. Domluvil. Ono to funguje, rozhlíží se kolem dokola. Snad poprvé je viděn jeho úsměv. Celou tu dobu stačilo jen vyjádřit svůj názor! Raduje se. Od posluchačů slyší slova souhlasu.

Když konečně začíná hodina, Glur, i přes učitelovo neustálé napomínání, má hlavu jinde. Co když moje sny opravdu nejsou tak vzdálené pravdě? Co když všechno není úplně ztraceno? Představování si sám sebe velkým vůdcem mu dělalo dobře. To budou potom koukat. Konečně všem ukáže! Nadšený jde domů.

Další den pokračuje ve stejném duchu. On možná opravdu bude tím prorokem. Možná to ohrané moudro, „pokud se budeš snažit, dokážeš všechno,” bylo přece

nakonec pravdivé. Kdyby otec Ganhlán věděl, na co ji teď chlapec používá, když ji tehdy kázal v kostele. Většina žáků - posluchačů vypadá, že souhlasí s jeho myšlenkami. Tedy alespoň podle Glura.

Už si připravoval řeč na dnešní ráno. Možná si zase stoupne na lavici - pro lepší účinek. Poprvé cítí, jak žije svůj sen. „Necht' se Glur Gorgonol bez váhání dostaví do ředitelny,” z rozhlasu přejelo Glura studeným potem po zádech. Věděl, co ho bude čekat.

V ředitelně se naplnily všechny Glurovy předtuchy. Našel se anonymní svědek, kterého se rouhačské řeči nejspíše nějak dotkly. „Máme sice o tvou osobě nějaké mínění, ale nebyli jsme nikdy přímým svědkem toho, čím tě tvůj spolužák obviňuje, že jsi spáchal,” nakonec pravil vysoký muž v obleku, „aby se ale zamezilo případným dalším hříchům, jsme nuceni informovat tvoje rodiče. Zatím bez postihu,” ředitel domluvil a ukázal na dveře skláněje svoji hlavu na nějaké papíry.

„Máme tě rádi, ať si jakýkoliv. A to se nikdy nezmění,” nakonec pravila matka, „ale nechceme, aby ses trápil. Věřím, že ti určitě dokáží pomoci.” Po zdlouhavém rozhovoru s rodiči unavenému Glurovi nakonec nezbyvalo, než bez dalšího odporu souhlasit s návštěvou u školou doporučené expertky. Nakonec co se mu může stát? Celou dobu tam může myslet na svoje a ignorovat všechny řeči o jeho napravení.

Seděli mlčky naproti sobě. Nemusela se na nic ptát. Všechno věděla od rodičů. On mluvit nechtěl. Nakonec prolomila ticho. „Ty to jistě myslíš dobře,” povídá, „nemůžeš za to, jsi prostě nemocný. Je to třeba jako zápal plic... akorát v tvou hlavě... také to není na povrchu vidět, ale je to v tobě a ty trpíš. Ale neměj obavy, naštěstí na podobné případy máme v dnešní době léky.”

„Jak si můžete být tak jista, že zrovna myšlení většiny je to správné a moje ne?” „Už se nebudeš více trápit,” usmívá se doktorka.

-565 zim

Ráno seděl Glur opět v lavici. Na líci rozzářený úsměv. Jako všichni ostatní.

Případ Pelikán

Lukáš Bozděch

Jakub Pelikán se v posledních několika týdnech dostal do povědomí většiny televizního národa. Jeho reportáže získaly nechtěnou popularitu i mimo komunitu sportovních diváků, takže i ti, co běžně sportovní rubriku využívají k návštěvě toalety mezi večerními zprávami a pořady v hlavním vysílacím čase, zadržovali svou potřebu, aby jim neunikla jediná reportáž z jeho cyklu Fotbal, to je hra! Přestože sledovanost Jakubových reportáží byla poměrně vysoká, rozhodla se televize Jakuba zbavit. Paradox.

Oficiálně nemohlo vedení televize dále omlouvat jeho pichlavé reportáže a rozhovory se sportovními hvězdami. V poslední době Jakub ve svých příspěvcích čím dál častěji překračoval hranici mezi seriózní novinářinou a urážlivým zesměšňováním intelektuálních schopností našich předních sportovců. Neoficiálně si někteří fotbalisté stěžovali u vedení televize a pohrozili bojkotem KBTV při poskytování rozhovorů.

Jakub Pelikán opustil budovu televize s krabicí plnou osobních věcí a všemožných krámů. A hlavně bez nabídky spolupráce s jinou velkou televizí. Ostatní celostátní velcí hráči nechtěli riskovat bojkot své televize našťvanými sportovci. Jediný, kdo se Jakobovi ozval, byl ředitel Regio24. Jeho alma mater, tedy menší regionální televize, kde Jakub odstartoval svou kariéru reportéra. „Ahoj, Kubo,“ začal tehdy rozhovor ředitel Regio24, Vlastimil Mareš, „jeden známý mi dal tip, že možná budeš mít zájem o brigádu, tak ti volám.“ „To bude asi nějaký znalec,“ odtušil Jakub. Od chvíle, kdy vešlo ve známost ukončení jeho pracovního vztahu s KBTV, pocítil silnou vnitřní touhu k návratu na začátek, proto na nabídku Regio24 nakonec kývl.

Čtvrtek

„Mlčeti zlato?“

Redakční tým Jakuba přivítal rozporuplnými reakcemi. Někteří neskrývali nadšení, protože měli pocit, že se od matadora celostátního sportovního zpravodajství mohou hodně věcí naučit. Jiní už tak šťastní z jeho příchodu nebyli. A to zejména původní členové regionální televize, kteří s Jakubem již pracovali.

Jakub se asi týden po svém příchodu do redakce chystal s kameramanem Martinem natáčet krátkou reportáž před místním fotbalovým zápasem roku mezi Vyškovem a Blanskem. Byla to už třetí reportáž v novém působišti. Šlo o postupové místo do druhé ligy. Vyškov ztrácel dva body, ale v případě výhry by se radoval z postupu. V případě remízy by se radovalo Blansko.

Jakub stál s mikrofonem a čekal na pokyn. Vybavil si včerejší večer. Dlouho nemohl usnout a převaloval se. V jeden moment vstal z postele a zamířil do kuchyně. Držel v ruce skleničku s vodou a přemýšlel o dalším směřování své kariéry. Ve svých prvních dvou reportážích si lehce rýpnul do trénujících fotbalistů. Nic hrozného. Pocit uspokojení z dobře vykonané práce se tentokrát nedostavil. Tehdy Jakub věděl, že musí něco změnit.

„Jakube, tak na tři můžeme. Jedna, dva, tři!“ Odpočítávání kameramana Martina vrátilo Jakuba od rozjímání nad půlnoční skleničkou vody do reality. Posledních pár hodin měl problém se soustředěním. Stále se vracel k otázce smyslu své práce. Nadechl se, aby zahájil svůj monolog popisující trénink domácího týmu. Z úst se mu však nevydrala ani hláska.

Ještě včera odpoledne to měl dokonale promyšlené, včetně lehkého vtípku o domácím kapitánovi a o tom, že doma listuje fotbalovými ročenkami z osmdesátých let, čemuž odpovídá zbrusu nová kadeřnická kreace na jeho hlavě. Jenže dnes nic. Připadal si jako zelenáč stojící prvně před kamerou.

„Jakube, jsi v pohodě?“ zeptal se Martin, když z reportéra i přes jeho sveřepý pohled do kamery nevypadlo ani slovo.

„Co?“ reagoval zmateně tázaný. „Sjedeme to ještě jednou. Přemýšlel jsem nad změnou jedné věty.“

„Dobře, tak na tři.“ Kameraman znovu odpočítal a situace se opakovala. Ani hláska.

„Jakube, vážně ti nic není? Vypadáš totiž hrozně.“ Chlapík za kamerou si uvědomil, že asi přestřelil, protože takovou věc napřímo Jakobovi zatím neřekl. Sprška nadávek se však nedostavila. Zvláštní.

„Hele, Martine, nedáme si tady v hospodě kafe? Špatně jsem spal, tak asi potřebuju trochu kofeinu. Pak to zkusíme ještě jednou.“

„Tak fajn,“ souhlasil Martin.

„Ale musíš mě pozvat, protože u sebe nemám peníze.“ Tak zas tak zle panu reportérovi nebude, ušklíbl se kameraman.

„Tak to jsi na tom jako šéf místního klubu,“ prohodil pichlavě Martin, než vešli do bufetu.

„Jak to myslíš?“ zareagoval na tuto překvapivou informaci Jakub.

„No, povídá se, že má hluboko do kapsy a nechce pustit chlup. Jde šeptanda, že za tím není jeho spořivost, ale fakt, že je švorc.“

„Šeptanda, tak na té jsem se už párkrát spálil,“ ušklíbl se Jakub a dal tím najevo, co si o tom myslí.

Šálek kávy v hospodě kýženou změnu nepřinesl. Jakub se i přes dokonalou přípravu dnes prostě neuměl vyjádřit.

„Třeba máš trému. Nebo to může být s věkem přicházející koktavost. Hele, co kdybys to zazpíval jako ten chlapík v Dařbujánovi. Víš, ten moribundus,“ nadhodil Martin a těžko zadržoval smích. Jakub se na něj úkosem podíval. Jeho pohled jasně říkal, už jsem točil s Jágrem a Nedvědem, tak si takový moudra nechej pro sebe. Chystal se něco ostřejšího odpovědět, ale potom jenom pokrčil rameny a rozmluvil se. Prostě to ze sebe všechno vyklopil.

„Trémou to není. Ale posledních pár dní špatně spím. Včera se to nahromadilo a skoro celou noc jsem hleděl do stropu. Co jsem dostal padáka z televize, přemýšlím nad tím, co jsem dělal, jak jsem to dělal a proč jsem to tak dělal. Došlo mi, že to nejsem já. Teda, jsem to já, ale nemám takovou náuru. Chápeš?“ Martin přitakal. Měl trochu problém se v té změti myšlenek orientovat.

„Snažil jsem se ospravedlnit svoje chování tím, že tady točíme na regionální úrovni, tak to ty lidi tak moc nezasáhne. Navíc, když se podívám na ty jejich kadeřnický majstrštyky.“

„Co třeba ten fotbalista, ten Hanenka, jak ti posledně koktal do mikrofonu a protahoval to á... á... á...“

„Vidíš,“ zamyslel se Jakub, „asi z toho měl ostudu, co?“

„To teda měl. Slyšel jsem, že na tebe měl pifku. Pak se mu ale ozval ten autobazar, postavil na jeho koktání novou kampaň a nabídl mu za to nějakou korunu. Včera jsem tu reklamu viděl v televizi.“

„Myslíš áčka?“ zeptal se nevěřicně Jakub.

„Přesně ty,“ kývl Martin na znamení souhlasu. „Je to fakt sranda. Oni k nám volali do redakce, jestli jim poskytneme práva na použití materiálu.“

„Ať je to, jak chce,“ uvažoval Jakub nahlas, „něco dneska natočit musíme.“

„Cyklus reportáží z tohoto týdne jde přece do oběhu až v pondělí, takže tam můžeme dát jen reportáž ze zápasu.“ To Jakuba uklidnilo i zneklidnilo zároveň. Dnešek po domluvě odpískali, ale co když v den zápasu selže?

Pátek

Porada

Jakub dorazil do redakce jako první. A taky ostatním uvařil kávu. Zbytek týmu to kvitoval s mírným nadšením, protože to bylo něco, co se zatím nestalo. Jen kameraman chyběl.

„Vlasto, kde je vlastně dneska Martin?“ zeptal se Jakub ředitele televize.

„Nevím, nic neříkal.“ Potom se do redakce přirítíl Martin. Vedl s sebou ženu, jejíž tvář se Jakubovi zdála jaksi povědomá.

„Jakube, tohle je Adriana, moje sestra.“ V tu chvíli Jakub věděl. Viděl ji za barem včera v hospodě na stadionu.

„Jakube,“ začala Adriana, „včera jste si u nás v hospodě dali s bráchou kávu. Když jsem sbírala sklo, procházela jsem okolo vás, zaslechla něco, co jste řekl, a vzpomněla si na podivný rozhovor, co jsem vyslechla. Možná je to blbost, ale nechtěla jsem, aby se z vás stal hromosvod zloby všech lidí. Na vás totiž chtějí svést vinu za zítřejší prohru.“

„Jakou prohru, vždyť zápas se má teprve hrát?“

„Poslouchejte,“ pronesla vážně.

Naléhavost v jejím hlase přiměla Jakuba věnovat jí pozornost.

„Nedávno jsem měla směnu v hospodě na stadionu. Ten večer už tam nebyl nikdo kromě kapitána Obruči. Potom tam asi přišel někdy Straka. Slyšela jsem je, jak na pánských záchodech něco domlouvají. Byla jsem zrovna na dámách, odkud jde všechno slyšet. Straka prý uzavřel nějakou sázku, hodně je ve hře a potřebuje, aby Vyškov prohrál.“

„Ha, nemá prachy, já to tušil!“ vykřikl její bratr.

Ona se na něj jen úkosem podívala a pokračovala.

„O tom nic nevím, mně Straka platí včas. Na tom záchodě Straka taky kladl Obručovi na srdce, že se musí ostříhat. Nechat si na hlavě udělat nějakou šílenost. Kadeřnickej majstrštyk. To, že vás prý, Jakube, na tuty zaujme.“

Jakub přemýšlel, kadeřnický majstrštyk, to byl jeho výraz, který v KBTV používal ve své rubrice. Adriana vyprávěla dál.

„Taky boss věděl, že máte být propuštěn z televize. Prý se k této informaci dostal od jednoho svého dobrého přítele z oblasti sportu. A on, pan majitel, vás sem už nějak naláká. Kapitánovi pak slíbil slušnou práci na částečný úvazek v nějaké ze svých firem. Jako přivýdělek k fotbalu. Prý nějakou zašívárnu za bezva prachy. Kapitán neváhal a řekl, že s ním může počítat.“

„Lidi by je za tohle ale sežrali,“ vyhrkl Martin.

„Brácho, tohle všechno mají promyšlené. Tady Jakub měl udělat pár reportáží, kde si udělá srandu z hráčů a jejich účesů. No a tím měl jakože nalomit psychiku týmu před důležitým zápasem. Všichni by mu tu prohru dali za vinu a nikoho by ani nenapadlo pátrat po důvodech jinde. Nakonec se začali smát, tak jsem toho využila a potichu se vytratila k pípě. Do hospody přišel už jen Obruča. Na ruce najednou nový hodinky, který před tím neměl. Takových bych si určitě všimla.“

Jakub řekl nahlas dvě slova. „Kadeřnický majstrštyk.“

„Ano, kvůli tomu jsem si na to vzpomněla,“ přitakala Adriana.

„Omluvte mě, musím si něco ověřit,“ pronesl Jakub a nechal je chvíli samotné.

„Kdo tě doporučil?“ uvažoval nahlas Mareš poté, co za ním Jakub přišel. „Přece bossův brácha to byl! Zrovna si s bossem píšu. Uděláš s ním pozápasový rozhovor. To je nápad! To bude trháček!“

Jakub horečně uvažoval. Všechno do sebe v jeho mysli podivně zapadalo, až na fakt, proč by boss, jak tu Strakovi všichni říkají, chtěl potopit svůj tým. Probudil se v něm instinkt lovce. Vrátil se do zasedačky.

„Neříkám, že je to pravda, ale ani si nemyslím, že je to výmysl. S Martinem to zítra prověříme. Adriano, děkuji za váš čas.“

„Zítra obsluhuji ve sky boxu raut, tak budu mít nastražené uši, jestli něco opět nezaslechnu.“

Jakub se na ni překvapeně podíval a dodal. „Vy, Adriano, uděláte něco mnohem lepšího.“

Sobota

Zápas

Na stadion proudily davy lidí. Fanoušci Vyškova zpívali známé fotbalové chorály a vždy se jim tam podařilo vtipně zakomponovat zmínku o druhé lize. Jakub s Martinem nachystali techniku a připravovali se na předzápasový rozhovor s kapitánem Obručou. Ještě než hráč dorazil na rozhovor, zapnul Martin na Jakubův pokyn kameru, ale zamaskoval, že už nahrává.

„Pobavíme se,“ utrousil Jakub na vysvětlenou.

„Pane Obručo,“ oslovil kapitána Jakub. Nejistota byla tatam. Byl zase v sedle. Usmyslel si, že si s kapitánem budou před samotným rozhovorem ještě chvíli povídat.

„Pane Obručo, doufám, že vás moc nezdržujeme. Kolik zbývá do výkopu?“ Obruča pohledem na hodinky zjistil, že vlastně spěchá. „Půl hodiny. Musí to být krátký rozhovor, ještě se potřebuju převlíct.“

„Bezva hodinky,“ pronesl nevinně Jakub, „to vás musí klub královsky platit.“ Obruča viditelně znervózněl.

„Ty mám od pana majitele, za služby klubu.“

„To je skvělé,“ odpověděl bezelstně reportér, „po zápase s ním dělám rozhovor, to já se mu zmíním!“

„Ne, jen to ne!“ vyhrkl kapitán a na čele mu vyrazil pot. „On určitě nebude rád, že jsem se zmínil. On o takovou, no, publicitu určitě nestojí.“ Obruča pochopil, že Jakub ví.

„Dobře, dobře,“ uklidnil ho Jakub. „Tak co vy na to, sjedem rychle ten rozhovor?“

„Radši jo.“

„Tak tři, dva, jedna, jedem,“ odpočítal Martin.

„Pane Obručo,“ zahájil Jakub rozhovor, „děkuji, že jste si na nás udělal čas. Jak se cítíte před zápasem, kolik dnes dáte gólů?“

„No, nervy tam jsou, to nebudu lhát, ale máme zkušeněj manšaft, takže věřím v body. A od gólů jsou tam jiní, já budu tým hlavně motivovat na hřišti.“

„Motivaci máte jistě velkou, abyste si zahráli druhou ligu. Ale taky, abyste splatili velkou důvěru majitele klubu, kterou do vás vložil. A do některých toho investoval hodně, že?“ Jakub mrknul na Obruču. Ten zblednul a zmohl se jen na souhlas.

„Pane Obručo, nebudu vás dál trápit, tým na vás čeká. Tým, který jako kapitán plně podpoříte a necháte na hřišti všechno, aby domů dnes fanoušci Vyškova odcházeli spokojení, je to tak?“

„J-jasně, udělám proto všechno. VYŠKOV!“ S tím Obruča odešel do šatny.

„Jakube, to bylo mnohem lepší, než jsem vůbec doufal. A jak zařval Vyškov, to jsem málem šel do kolen.“

„Jo, došlo mu, že víme o těch hodinkách.“

„Ale proč tak znervózněl, když jsi mu řekl, že se Strakovi zmíníš? Vždyť mu je sám dal?“

„To ti doufejme vysvětlím po zápase.“

Zápas začal. Od začátku oba týmy předváděly nervózní výkon. Ve třicáté minutě se Blansko dostalo po rohovém kopu do vedení, které si drželo až do minuty osmdesáté. Kapitán Obruča napřáhl z dobrých třiceti metrů a nechytatelnou ranou překonal brankáře. 1:1. Vyškov potřeboval ještě jeden gól. Velká šance se naskytla z penalty v devadesáté minutě. Obránce hostů uklouznul ve vápně a nešťastným skluzem zavinil penaltu. K exekuci se postavil kapitán Obruča...

„... Nedá. Jsem v klidu. Nám bod stačí,“ prohlásil sebevědomě majitel Blanska. Ve sky boxu byste slyšeli špendlík na zem spadnout.

„Jen si nemysli, to je náš kapitán! Na něm postavím tým pro druhou ligu!“ Majitelé obou klubů se na sebe krátce nevraživě podívali. Hned poté se vrátili k dění na hřišti.

Obruča si balon postavil na značku. Čekal na hvizd rozhodčího. Báł se, aby ho nepřeslechl, protože tři tisícovky diváků vytvořily neskutečnou kulisu. Hvizd píšťalky ostře prořízl vzduch. Kapitán udělal pár rychlých kroků a prudce kopnul do míče...

„... já ho zabiju!“ zařval majitel Blanska. Na záznamu bylo všechno překvapivě dobře slyšet. Adriana vybrala skvělé místo pro jeden nedbale odložený telefon se zapnutou kamerou.

„Proč bys ho zabíjel, brácho, vždyť je to hrdina!“ odpověděl Straka, rozesmátý majitel Vyškova. Zakrátko nato rozhodčí odpískal konec zápasu.

„Brácho, sázka je sázka.“

„Tobě se to říká, ty ses prodávání párků u mě na stadionu právě vyhnul!“ rozezněně prohlásil majitel Blanska, taktéž Straka. Dvojče majitele Vyškova.

„A já zase doufám, že sis u Přemka vytočil velkou slevu, protože až mi tu budeš na stadionu sekát porost, chci tu mít anglickej trávník!“ Řval smíchy navýsost spokojený majitel Vyškova.

„Tak trochu jsem čekal větší sázku,“ prohlásil zklamaně Martin. Jakub cítil to samé, ale taky si pořádně oddychl, protože Vyškov vyhrál. „Poslyš, jak jsi vůbec věděl, co se chystá?“

„Nesedělo mi, proč by chtěl majitel potopit svůj klub,“ začal Jakub vysvětlovat.

„Tak jsem si prošel všechno ještě jednou. Adriana totiž Straku neviděla, jen ho na těch záchodech slyšela. Takže to klidně mohl být někdo, kdo má podobný hlas.“

„Jeho dvojče!“ vyhrkl Martin, kterému už taky začalo svítat.

„Správně. Majitel Blanska by logicky udělal všechno, aby sázku neprohrál. Byl to on, kdo na mě dal Marešovi tip. No, ale já jsem taky udělal všechno pro to, abych nebyl hromosvodem. Musel jsem přesvědčit kapitána, že vím o jeho domluvě s blanenským Strakou.“

„Tak proto ten rozhovor! Tys Obruču tak zmátl, že podal životní výkon. Bravo.“ Martin uznale pokýval hlavou.

„Přemýšlel jsem taky o chování dvojčat,“ pokračoval Jakub. „Mají tendenci dělat stejné věci. Třeba si to pojistit u nějakého hráče druhého klubu. Čekal jsem, jestli někdo vypadne z role, uklouzne.“

„Ten obránce přece zavínil penaltu!“

„Správně! Hele, Martine, já vím, že je to výstřel do tmy, ale pojďme se ho zeptat, kolik je hodin.“

Zajišťujeme, poskytujeme, pořádáme:

- půjčování
  - kvalitních knih z oblasti beletrie a společensko-vědní literatury pro dospělé i dětské čtenáře
  - CD nosičů – hudebních i audioknih
  - denního tisku, odborných časopisů a společenských magazínů
  - regionální literatury
  - čteček elektronických knih
  - deštníků
- besedy s autory, křty knih, vzdělávací pořady
- hudební pořady s velkoplošnou projekcí
- aktivizační programy – trénink paměti a kroužek zábavné logiky
- práce s dětmi a mládeží – besedy, hry, soutěže
- pořádání výstav a vernisáží
- Univerzita 3. věku
- S knížkou do života / Projekt Bookstart
- Pojd'me si zazpívat s ...
- internet pro veřejnost
- služby a integrační programy pro handicapované spoluobčany, např. rozvoz knih pro imobilní čtenáře
- knihovnicko-bibliografické lekce
- vypracování rešerší, bibliografické a faktografické informace
- meziknihovní výpůjční služba
- reprografické služby pro veřejnost
- databáze e-mailů pro oznamování akcí a knižních novinek
- zasílání upozornění před koncem výpůjční doby a platnosti průkazu
- připojení na Wi-Fi v budově knihovny zdarma
- pověřená knihovna – poradenská a konzultační činnost, nákup a distribuce výměnných souborů pro knihovny obcí regionu

Klub přátel KKD, spolek

Spolek založený na podporu čtenářství ve všech věkových kategoriích a sociálních skupinách.

K naplnění tohoto cíle pořádá společensko vzdělávací a kulturní akce:

Literární čaje – setkávání s významnými osobnostmi současné české literatury a kultury

Literární toulky – tematické zájezdy po místech spjatých se životem či dílem osobností české kultury

Večery pod lampou – tematické hudebně-literární pořady

Klub také finančně podporuje projekty Knihovny Karla Dvořáčka podporující čtenářskou gramotnost obyvatel Vyškova a okolí.

Klub přátel KKD
Nádražní 4
682 01 Vyškov
www.klubpratelkkd.cz

Poslání nadace

Posláním nadace je podporovat vytváření podmínek pro plnohodnotný život lidí regionu nezávisle na jejich věku, sociálním postavení či zdravotním stavu. Za tímto účelem nadace každoročně vyhlašuje grantové řízení, ve kterém podporuje veřejně prospěšné projekty neziskových organizací ve městě Vyškově a v okrese Vyškov.

Cílem nadace je monitorovat potřeby a priority komunity a získávat finanční prostředky na jejich podporu.

Tři brány
komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci

Dukelská 121/6

682 01 Vyškov

Tel.: 603 798 031

e-mail: nadace@tribrany.cz

www.tribrany.cz

Číslo účtu: 201781448/0600

Tento Sborník vydaly společně Knihovna Karla Dvořáčka ve Vyškově, Tři brány, komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci Vyškov a Klub přátel KKD v březnu 2019.

K vydání připravila Sylva Cidlinská.

Vychází za finanční podpory Komunitní nadace pro vědění, umění a civilizaci Tři brány.